

Natuurbeschermingsnieuws

Mede door de vakantieperiode is de zomer vaak ook voor natuurbescherming een wat rustiger periode. In dit nummer van de Fitis daarom een wat beknopter Natuurbeschermingsnieuws.

■ *Chris Brunner*

Inlaagpolder betrokken bij plannen voor weidevogelgebied Spaarnwoude

Ook in ons werkgebied verloopt de planvorming voor meer natuur in het agrarisch gebied niet zonder hobbels. Voor ons belangrijkste weidevogelgebied rond Spaarnwoude werken de provincie en het Recreatieschap Spaarnwoude al een tijdje samen met de betrokken boeren aan een plan om betere voorwaarden te creëren voor weidevogels en andere natuur. Sinds een half jaar zit onze Vogelwerkgroep mede aan tafel. In Fitis nummer 1-2023 vroegen we ons af waarom de provincie dit voorjaar ineens zo veel haast leek te maken met het bereiken van een akkoord. Verkiezingskoorts? Het gewenste akkoord op een plan met hoofdlijnen kwam er natuurlijk nog niet. Dat kan ook niet zolang er niet meer duidelijkheid komt over vergoedingen voor de boeren. En daarvoor is de provincie weer afhankelijk van het Rijk.

Ondanks deze onduidelijkheid worden de gesprekken in Spaarnwoude, anders dan je van elders vaak hoort, in een goede sfeer voortgezet. Op een belangrijk onderdeel is inmiddels zelfs al een verheugend (tussen)resultaat geboekt. In onze visie op de toekomst van dit weidevogelgebied hebben wij er met nadruk voor gepleit om ook de aangrenzende Inlaagpolder bij de planvorming te betrekken. Deze polder was immers in vroeger tijden een haast even goed weidevogelgebied als de Vereenigde Binnenpolder waarop tot dan toe de focus van de planvorming lag. En nog steeds broeden er ook weidevogels, zij het niet in grote aantallen. Door zijn zeer open karakter met weinig beplanting en bebouwing en de deels vrij natte omstandigheden is de polder er ook prima geschikt voor. Delen van deze polder sluiten ook direct aan bij een van de concentratiegebieden van weidevogels in de Vereenigde Binnenpolder. En net als in de Vereenigde Binnenpolder zijn de gronden in handen

INLAAGPOLDER - weidse polder met nauwelijks beplanting en bebouwing. *Foto: Lida Zaremba*

van de overheid, in dit geval de Haven van Amsterdam. Als de overheid wil kan zij dus afspraken maken over het gewenste beheer wat bij agrariërs die op eigen grond boeren veel moeilijker is. Maar er is nóg een belangrijke reden om de Inlaagpolder te betrekken bij de planvorming. Meerdere boeren die hier pachten zijn al op leeftijd en hebben geen opvolger. Mochten pachters stoppen, dan kunnen de gronden worden ingezet als extra grond voor andere boeren die gaan extensiveren ten behoeve van de weidevogels. Dat vooruitzicht vonden onze boeren rond Spaarnwoude natuurlijk interessant. We kregen dus veel steun voor ons pleidooi om de Inlaagpolder te betrekken bij de planvorming. En zie daar, de provincie heeft de polder inmiddels aangewezen als behorend tot het Aanvalsplan Grutto. Ook de eerste gesprekken met de Haven van Amsterdam hebben, sneller dan verwacht, een eerste resultaat opgeleverd. Een deel van de gronden wordt nu tijdelijk verpacht aan twee boeren uit Spaarnwoude. Een mooi tussenresultaat om op voort te bouwen.

Eerste beschermingsacties voor gierzwaluwnesten

Onze Gierzwaluwwerkgroep heeft dit jaar een doorstart gemaakt. In verschillende wijken binnen ons werkgebied werden de vogels weer geteld en zijn werkgroepleden gericht op zoek gegaan naar nestlocaties. De komende jaren willen we juist zo veel mogelijk nestlocaties van Gierzwaluwen in beeld krijgen. Want de traditionele nestlocaties van deze soort in gebouwen staan in toenemende mate onder druk. In het kader van verduurzaming worden steeds meer kieren gedicht, daken vernieuwd en geïsoleerd etc. Weg zijn die mooie scheve dakpan, die spleet tussen dakpan en muur of die kier onder de noklat waar Gierzwaluwen al jaren - elk jaar weer op dezelfde plek - broedden. De Wet Natuurbescherming eist dat de eigenaar in dat soort gevallen vervangende nestgelegenheid aanbiedt. Maar zolang mensen niet eens door hebben dat er vogels broeden, gebeurt er natuurlijk niets. Ons onderzoek bleek niet voor niets te zijn. Sneller dan verwacht heeft het werk van de Gierzwaluwwerkgroep ook voor natuurbescherming relevante resultaten opgeleverd. In de Sterrenbuurt in Haarlem-Noord kwamen we een project van woningbouwcorporatie Ymere op het spoor waarbij woningen worden verduurzaamd. Vooraf heeft men gelukkig keurig onderzoek laten doen. Op verschillende plekken zijn, vooralsnog tijdelijk, vervangende nestkasten opgehangen. We moesten evenwel constateren dat de onderzoekers een aantal nestlocaties hebben gemist. Op één daarvan was men net gestart met werkzaamheden terwijl de gierzwaluwouders nog in en uit het nest vlogen. Op ons verzoek is het werk tijdelijk stilgelegd. Na de zomer gaan we in overleg met Ymere om de onderzoeken en maatregelen beter op elkaar af te stemmen. In het centrum van Hillegom hebben we te maken met een nog ingrijpender project waar tientallen nestlocaties in het geding zijn. Ook hier heeft de betrokken woningbouwcorporatie (uiteindelijk) zorgvuldig onderzoek laten doen en zijn tijdelijk vervangende nestkasten opgehangen (zie het artikel van Louis van Trigt in Fitis nummer 3-2021). Hier wordt het echter in de komende periode heel spannend. Dit najaar worden de bestaande woningen helemaal afgebroken. Weg nestplekken. Volgend jaar moeten de Gierzwaluwen de tijdelijke nestkasten zien te vinden die op andere gebouwen in de omgeving zijn geplaatst. Bij de herbouw van de woningen wordt gezorgd voor nestplekken. Kennelijk verwacht men dat de Gierzwaluwen dan opnieuw gaan verhuizen. We hebben zo onze twijfels of dat gaat lukken. Gierzwaluwen zijn immers erg honkvast in de keuze van hun nestlocaties. We gaan ook hier nog eens in overleg met de betrokken woningbouwcorporatie.